Coimisiún na Scrúduithe Stáit

***An Ardteistiméireacht Fheidhmeach** 2008*

Marc Iomlán

Speisialachas Gairmiúil –
Óstán, Lónadóireacht agus Turasóireacht
(200 marc)

Creidiúint

Dé hAoine, 6 Meitheamh

Tráthnóna 2.00 go 3.30

Treoracha d'Iarrthóirí

1. Scríobh DO SCRÚDUIMHIR sa spás seo:
2. SCRÍOBH NA FREAGRAÍ AR FAD SA FHREAGARLEABHAR SEO.
3. Caithfidh iarrthóirí tabhairt faoi **CHEITHRE** cheist.
   Freagair ceist amháin as **gach** roinn de na ceithre roinn sa pháipéar.
   Tá 50 marc ag dul do gach ceist.

Don Fheitheoir amháin	*Don Scrúdaitheoir amháin*		
Stampa an Ionaid	1.	Iomlán na n-iomlán bunleathanaigh	
	2.	Suim charnach na gceisteanna dícheadaithe	
	3.	Marc iomlán a bronnadh (1 lúide 2)	
	4.	Bónas do fhreagairt trí Ghaeilge (más cuí)	
	5.	Marc iomlán a bronnadh má tá bónas don Ghaeilge i gceist (3 móide 4)	
	Nóta: Caithfidh an marc i líne 3 (nó líne 5 má bronnadh bónas don Ghaeilge) a bheith comhionann leis an marc sa bhosca **Marc Iomlán** ar ghreille an fhlapa agus ar éadan an fhreagarleabhair.		

Roinn 1 – **Ag Ithe as Baile: Bealach an Mhearbhia**

(Tabhair faoi Cheist 1 <u>nó</u> faoi Cheist 2 sa roinn seo. Tá 50 marc ag dul do gach ceist)

1. ***Is ionaid thaitneamhacha iad 'Siopaí Caife' nuair a bhítear ag ithe as baile am lóin.***

(a) Cuir próifíl de shiopa caife nua-aimseartha le chéile, faoi **<u>gach</u>** ceann de na ceannteidil seo a leanas. (16 marc)

1. Nithe a mbíonn súil ag an gcustaiméir leo.

____

____

____

____

2. Stíl na seirbhíse.

____

____

____

____

3. Troscán agus Feistiú.

____

____

____

____

4. Rogha trealaimh

____

____

____

____

(b) Déan liosta míreanna de bhia te agus liosta míreanna de bhia fuar atá oiriúnach le cur ar fáil i siopa caifé.

(16 mharc)

Biachlár

Míreanna de bhia te	Míreanna de bhia fuar
____________________	____________________
____________________	____________________
____________________	____________________
____________________	____________________

(c) Ainmnigh **<u>sé</u>** dheoch, idir the agus fhuar, a ullmhaíonn agus a chuireann foireann an tsiopa caife ar fáil. (12 mharc)

1. ____________________ 2. ____________________

3. ____________________ 4. ____________________

5. ____________________ 6. ____________________

(d) Mol ábhar pacáistithe éagsúil eile ‘beir leat’ atá oiriúnach d’anraith te agus do cheapaire tóstaithe. (6 mharc)

1. Anraith te ______________________________

2. Ceapaire tóstaithe __________________________

2.

(a) Sainaithin **ceithre** ní is cúis le timpistí sa chistin go minic. (12 mharc)

(b) Mol **cúig** réamhchúram ba chóir a thógáil chun baol timpistí i gcistineacha a laghdú. (15 mharc)

(c) Ainmnigh **trí** phíosa trealaimh shábhála riachtanacha le haghaidh úsáide i gcistineacha lónadóireachta agus rianaigh na treoirlínte ba chóir a leanúint nuair a bhítear ag úsáid **gach** píosa trealaimh atá ainmnithe agat. (18 marc)

Ainm an trealaimh shábhála atá riachtanach

1. ______________________________

2. ______________________________

3. ______________________________

Treoirlínte ba chóir a leanúint nuair a bhíonn an píosa trealaimh 1. thuas á úsáid.

Treoirlínte ba chóir a leanúint nuair a bhíonn an píosa trealaimh 2. thuas á úsáid.

Treoirlínte ba chóir a leanúint nuair a bhíonn an píosa trealaimh 3. thuas á úsáid.

(d) Ainmnigh eagraíocht atá freagrach as cúrsaí sláinte agus sábháilteachta san ionad oibre. (5 mharc)

Roinn 2 – Ag ithe as Baile: Óstáin, Bialanna agus Institiúidí

(Tabhair faoi Cheist 3 <u>nó</u> faoi Cheist 4 sa roinn seo. Tá 50 marc ag dul do gach ceist.)

3. ***Tá iarrtha ar do rangsa cóisir a eagrú agus an lónadóireacht a dhéanamh le haghaidh grúpa idir 10 mbliana agus 12 bhliain d'aois.***

(a) Rianaigh na príomhthascanna ba chóir a chur i gcrích roimh an gcóisir, agus na príomhthascanna ba chóir a chur i gcrích lá na cóisire, chun go ndéanfaí lónadóireacht mar is cuí don ócáid. (18 marc)

Tascanna a chuirtear i gcrích roimh ré.

Tascanna a chuirtear i gcrích ar lá na cóisire.

(b) Dear cárta cuiridh tarraingteach chun na cóisire. (5 marc)

CUIREADH

(c) Déan biachlár oiriúnach don chóisir a phleanáil agus a leagan amach. (12 mharc)

Biachlár

(d) Déan cur síos ar **thrí** fhactóir is gá a chur san áireamh nuair a bhíonn tascanna á roinnt ar bhaill an ranga. (15 mharc)

4. ***Is mian le custaiméir áirithint le haghaidh dinnéir a dhéanamh do ghrúpa daoine sa bhialann agatsa.***

(a) Rianaigh na nithe ba chóir don chustaiméir a phlé leis an mball d'fhoireann na bialainne agus an áirithint á dhéanamh. (15 mharc)

(b) Cad iad na tascanna ba chóir do fhreastalaí a chur i gcrích i dtosach báire nuair a thagann an grúpa daoine go dtí an bhialann agus ina dhiaidh sin i rith an bhéile? (18 marc)

Nuair a thagann an grúpa ____

I rith an bhéile

(c) Mínigh conas ba chóir don fhreastalaí déileáil leis an scéal má thagann beirt bhreise leis an ngrúpa. (8 marc)

(d) Rianaigh na factóirí a chuireann le hatmaisféar taitneamhach a chruthú d'aíonna nuair a bhíonn siad ag caitheamh béile i mbialann. (9 marc)

Roinn 3 – **Fáilteachas sa Turasóireacht**

(Tabhair faoi Cheist 5 <u>nó</u> faoi Cheist 6 sa roinn seo. Tá 50 marc ag dul do gach ceist)

5. ***Tá sé beartaithe agat féin agus ag cara leat taisteal go Corcaigh le haghaidh ceolchoirme Dé Sathairn.***
Beidh tusa ag taisteal ó Ghaillimh, agus beidh do chara ag taisteal ó Inis.

GAILLIMH-LUIMNEACH- CORCAIGH 51

LUAN GO DOMHNACH (Laethanta Saoire Poiblí san áireamh)

UIMHIR SHEIRBHÍSE		**242**	051	051	051	051	051	051	051	051
		SSuX								
Gaillimh (Busáras)	imeacht	….	….	….	0705	0805	0905	1005	1105	1205
Gaillimh ITGM	↓	…..	…..	….	P	P	P	P	P	P
Úarán Mór (Bóthar an Stáisiúin)		…..	…..	….	0715	0815	0915	1015	1115	1215
Droichead an Chláirín		…..	…..	….	R	R	R	R	R	R
Cill Cholgáin		…..	…..	….	R	R	R	R	R	R
An Gort (An Chearnóg)		…..	…..	…..	0745	0845	0945	1045	1145	1245
Croisín (Oifig an Phoist)		…..	…..	…..	R	R	R	R	R	R
Inis (Busáras)		…..	…..	…..	0820	0920	1020	1120	1220	1320
Aerfort na Sionna		….	….	….	0850	0950	1050	1150	1250	1350
Bun Raite	↓	….	….	….	R	R	R	R	R	R
Luimneach(Busáras)	teacht isteach.	….	….	….	0920	1020	1120	1220	1320	1420
Luimneach (Busáras)	imeacht	….	0725	0835	0935	1035	1135	1235	1335	1435
Crosaire Uí Ruairc	↓	….	R	R	R	R	R	R	R	R
An Ráth		0725	0800	0910	1010	1110	1210	1310	1410	1510
Mala (Páirc an Bhaile)	↓	0750	0830	0940	1040	1140	1240	1340	1440	1540
Corcaigh (Plás Parnell)	teacht isteach.	0845	0915	1025	1125	1225	1325	1425	1525	1625

P: - Dul ar bord amháin **R: - Stad iarratais.**

SsuX = Seirbhís ar fáil ó Luan go hAoine – gan seirbhís ar fáil ar Laethanta Saoire Poiblí

(a) Breathnaigh amchlár na mbusanna thuas agus mol am imeachta don bheirt agaibh, chun go mbainfidh sibh Corcaigh amach chomh gairid agus is féidir do 3.30 in.
Abair cén t-am a bhainfidh sibh Corcaigh amach. (6 mharc)

Imeacht ó Ghaillimh________ Imeacht ó Inis __________ Teacht go Corcaigh _________

(b) Mínigh go mion <u>**gach**</u> ceann díobh seo a leanas mar a fheictear ar an amchlár iad, **P, R** agus **SSuX**. (9 marc)

P ____

____

R ____

____

SSuX ____

____

(c) Rianaigh modh **amháin** chun ticéid taistil bus /iarnróid a chur in áirithe roimh ré agus luaigh **dhá** bhuntáiste leis. (12 mharc)

Modh áirithinte ____

____

Buntáistí

1. ____

____

2. ____

____

(d) Mol modh taistil phoiblí éagsúil **eile** atá oiriúnach do thuras fada i gcás **gach** duine de na turasóirí seo a leanas. Rianaigh fáth leis an moladh agat i **ngach** cás.

(18 marc)

1. Mac léinn ____

Fáth leis an moladh ____

____

____

2. Duine den lucht gnó____

Fáth leis an moladh ____

____

____

3. Lánúin agus leanbh acu ____

Fáth leis an moladh ____

____

____

(e) Ainmnigh an eagraíocht atá freagrach as seirbhísí bus a riar in Éirinn. (5 mharc)

Eagraíocht____

6. *(a)* Liostaigh **cúig** chineál éagsúla lóistín le haghaidh laethanta saoire. (10 mharc)

1. ______________________________

2. ______________________________

3. ______________________________

4. ______________________________

5. ______________________________

(b) Tabhair fáthanna a rachadh teaghlach ar laethanta saoire thar lear seachas saoire a chaitheamh in Éirinn. (16 mharc)

(c) Liostaigh **cúig** ní is gá a thabhairt leat nuair a bhíonn tú ag dul thar lear ar laethanta saoire. (10 marc)

1. ______________________________

2. ______________________________

3. ______________________________

4. ______________________________

5. ______________________________

(d) Mol ionad laethanta saoire le haghaidh lánúine sách aosta agus pléigh na fáthanna leis an moladh agat. (14 mharc)

Ionad (laethanta saoire) ____________________

Fáthanna

Roinn 4 – **Lónadóireacht le hAghaidh na hÉagsúlachta**

(Tabhair faoi Cheist 7 <u>nó</u> faoi Cheist 8 sa roinn seo. Tá 50 marc ag dul do gach ceist)

7. ***Is cosúil go léiríonn taighde a rinneadh le déanaí go bhféadfadh fadhbanna sláinte éirí as iontógáil íseal snáithín.***

(a) Cén fáth a bhfuil sé tábhachtach snáithín a bheith mar chuid den aiste bia? (4 mharc)

____

____

____

(b) Rianaigh **<u>trí</u>** shlí chun cur le hiontógáil snáithín san aiste bia. (9 mharc)

1. ____

____

2. ____

____

3. ____

____

(c) Pleanaíl biachlár bricfeasta **<u>trí</u>** chúrsa agus biachlár lóin **<u>trí</u>** chúrsa do dhuine ar aiste bia ardshnáithín. (22 marc)

Biachlár Bricfeasta

Biachlár Lóin

(d) Déan trácht ar luach cothaitheach **gach** ceann de na mbiachlár atá pleanáilte agat. (10 marc)

(e) Mínigh cad tá i gceist le Ciondáil Laethúil Mholta (C.L.M.) (5 marc)

8. ***Tá Comhairle na Mac Léinn i do scoilse ag pleanáil tráthnóna cócaireachta idirnáisiúnta. Mar bhall de Chomhairle na Mac Léinn beidh tú i bhfeidhil seastán bia a mbeidh bia ó thrí thír ar taispeáint air.***

(a) Ainmnigh na **trí** thír a mbeidh a gcuid bia ar taispeáint agus maidir le **gach** tír acu ainmnigh cúrsa tosaigh **amháin** agus mias príomhchúrsa **amháin** a d'fhéadfaí a ullmhú chun go gcuirfí ar taispeáint ar an seastán bia iad. (15 mharc)

Tír	**Cúrsa Tosaigh**	**Mias Príomhchúrsa**
1.		
2.		
3.		

(b) Rianaigh na fáthanna a bhfuil difríochtaí idir an aiste bia, na roghanna bia agus na nósanna itheacháin in áiteanna éagsúla ar domhan. (15 mharc)

(c) Sceitseáil agus déan cur síos ar leagan amach an tseastáin bhia. (11 marc)

Sceitse

Cur síos ____

____

____

____

____

____

____

(d) Mol **<u>trí</u>** bhealach ar féidir béim a chur ar an téama idirnáisiúnta.

(9 marc)

1. ____
2. ____
3. ____

Leathanach Bán

Leathanach Bán

Leathanach Bán

Don Scrúdaitheoir amháin

Ceist	**Marc**
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
Bónus don Ghaeilge	
Iomlán	